Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : L.L.W.C. Laros
Zaakdossiernummer : **ZK17.00419**
Documentnummer : **2024.05246**

Onderwerp	:	**Raadsvoorstel over Woonzorgvisie Hart van Brabant**
Beleidsprogramma	:	**3.3 Wonen**

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding
De opgaven op de beleidsterreinen wonen, zorg en welzijn zijn groot en urgent. De zorgkosten stijgen gestaag, de woningmarkt zit vast, er is een forse groei van vluchtelingen en arbeidsmigranten, er komt een grote vergrijzingsgolf aan, en het aantal mensen met een kwetsbaarheid en / of een chronische aandoening neemt toe. Ook wordt er een steeds groter beroep gedaan op het sociale netwerk van mensen. Dit zijn opgaven die enerzijds directe actie vereisen maar anderzijds ook een bestendige aanpak voor de lange(re) termijn. In de regio Hart van Brabant hebben de 11 gemeenten geconcludeerd dat de opgaven dusdanig groot worden dat ze het lokale niveau overstijgen. Regionaal optrekken is hierin essentieel. Daarom is afgesproken om een regionale woonzorgvisie op te stellen, in aansluiting op de eerder uitgevoerde woonzorganalyse en voorsorterend op de nieuwe wetgeving..

Beslispunten
Wij stellen u voor:
1. In te stemmen met de woonzorgvisie regio Hart van Brabant
2. .In te stemmen met de reactie op het advies van het Regionaal Overleg Sociale Adviesraden (RoSa)

Beoogd effect
Het doel is om voldoende betaalbare woningen en voorzieningen te hebben voor alle ouderen die hierop aangewezen zijn, mensen met een lichamelijke en psychische kwetsbaarheid en overige aandachtsgroepen, met een evenwichtige verdeling over de gemeenten in de regio Hart van Brabant en met de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding.

Argumenten
1.1 De regionale woonzorgvisie is kaderstellend en richtinggevend
In het PoHo Sociaal Wonen is afgesproken om een regionale woonzorgvisie op te leveren die afspraken bevat over de regionale kaders en richtingen. Deze keuze hiervoor is tweeledig:

- Dit is in lijn met de kaderstellende verantwoordelijkheid van de gemeenteraad. Na het vaststellen van kaders door de 11 gemeenteraden worden de opgaven uitgewerkt in voorstellen, samenwerkingsafspraken, convenanten en / of prestatieafspraken. Tevens wordt een jaarlijks uitvoeringsprogramma opgesteld inclusief tijdlijn en verantwoording, zodat de voortgang van de doelstellingen en acties kan worden gemonitord.

- De landelijke verplichting om te komen tot woonzorgvisies geldt per 1 januari 2026. De wet waarin dit wordt verankerd, de wet versterken regie op de huisvesting, gaat niet eerder dan 1 juli 2024 in. Het wetsvoorstel is op 7 maart 2024 naar de Tweede Kamer verzonden. In dit traject kunnen nog wijzigingen/ aanvullingen op de wet worden gedaan. Het is van belang om in het regionale traject ruimte voor aanpassingen te hebben. Daarnaast komen in het kader van de SRBT Woondeal en o.a. de opgave Fair Share en woonvormen nadere uitwerkingen van de behoefte aan woningen/ woonvormen voor aandachtgroepen. De uitwerkingen zijn naar verwachting niet eerder dan begin 2e kwartaal 2024 gereed.

Het is van belang dat de voorstellen in de woonzorgvisie niet 'in beton gegoten zijn' maar dat er ruimte is voor tussentijdse bijstellingen wanneer hier aanleiding voor is. Dat houdt in dat continu gekeken wordt hoe de ambitie zich verhoudt tot de realiteit

1.2 Inzet op het gezamenlijke proces
De opgaven zijn groot en gemeenten kunnen en willen dit niet alleen doen. Er wordt daarom nauw samengewerkt met de woningcorporaties, zorgpartijen, welzijnsorganisaties, cliëntenraden, belangenbehartigers, ervaringsdeskundigen en natuurlijk de inwoners zelf om de schouders onder de maatschappelijke opgaven te zetten. In het proces is er bewust voor gekozen om deze partijen aan de voorkant te betrekken en te laten participeren. Dit gelet op de energie en het commitment dat aanwezig is binnen de regio, de urgentie om met de vragenstukken aan de slag te gaan als ook de benodigde tijd voor de uitwerking, borging van de afspraken en de implementatie. Hiermee is gezorgd voor breed draagvlak, niet alleen voor deze visie maar ook de uitwerking van de opgaven en de borging daarvan.

1.3 De zorg-, welzijn en belangenorganisaties onderschrijven de regionale woonzorgvisie en committeren zich aan de verdere uitwerking
Op 30 januari 2024 is de concept-woonzorgvisie besproken met de zorg-, welzijn en belangenorganisaties die in de regio HvB actief zijn. Ook was een delegatie vanuit het PoHo Sociaal Wonen aanwezig. Tijdens het overleg is breed commitment uitgesproken over de inhoud van de visie. Er is waardering uitgesproken over het proces dat is gevolgd en de manier waarop de partijen zijn betrokken. Daarnaast is aandacht gevraagd voor een aantal punten, waaronder:
- De schaarste aan handen (krapte op de arbeidsmarkt)
- Het op regionaal niveau meer gaan samenwerken op het gebied van welzijn / sociale basis
- Het kwantificeren van de woonopgaven, in combinatie met zorg

Als antwoord hierop is aangegeven dat deze aandachtspunten meegenomen worden in het vervolgtraject of ingebracht wordt op 'andere tafels'. Niet alles valt namelijk onder de reikwijdte van de woonzorgvisie.

1.4 Het advies van Rosa biedt voldoende aanknopingspunten voor de visie en het vervolgtraject
De sociale adviesraden hebben het recht om advies te geven over kaderstellende notities en visies die aan gemeenteraden worden voorgelegd. Met de adviesraden is afgesproken dat er door Rosa (regionaal overleg sociale adviesraden) een gezamenlijk advies wordt opgesteld namens de 11 afzonderlijke adviesraden. Op 11 februari 2024 is het advies van Rosa ontvangen. In algemene zin kan worden geconcludeerd dat Rosa terechte punten aanstipt maar dat deze voor een groot deel in het vervolgtraject worden opgepakt. Op 6 maart jl. heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden met een vertegenwoordiging vanuit de werkgroep woonzorgvisie vanuit Rosa. De bestuurlijke trekkers M. Hendrickx (Tilburg), Dilek Odabasi (Waalwijk) en J. van de Laak (Baarle-Nassau) waren hierbij aanwezig. In dit overleg is stilgestaan bij het advies van Rosa en de reactie van de gemeenten hierop. Aan het eind van het overleg is de gezamenlijke conclusie getrokken dat deze woonzorgvisie een mooi startdocument en dat met urgentie en snelheid tot concretisering moet worden overgegaan. Daarbij pleit Rosa om zoveel als mogelijk de opgaven regionaal op te pakken en vinden het daarbij van belang dat alle partijen hun verantwoordelijkheid pakken in de uitvoering. Vanuit de gemeentelijke

trekkers is dit onderschreven en gesteld is een zorgvuldige aanpak, waarbij rekening wordt gehouden met de kaderstellende verantwoordelijkheid van de gemeenteraden, hiertoe bij zal dragen.

1.5 We beginnen niet vanaf nul
De afgelopen jaren is er al veel gebeurd in regionaal verband op de brede beleidsterreinen van wonen, zorg en welzijn en er staat nog veel op de rol. Voor de leesbaarheid en de compactheid is gekozen voor een weergave op hoofdlijnen en het komen tot de essentie. Voor meer achtergrondinformatie wordt verwezen naar bijlagen/ voetnoten of kan informatie op verzoek verstrekt worden. Een concreet voorbeeld hiervan is het hoofdstuk met de demografische gegevens, waarbij ervoor gekozen is om deze niet apart uit te werken. Dit gelet op de vele onderzoeken en informatie die al voorhanden is.

1.6 Regionale samenwerking en gezamenlijke inzet van capaciteit is vereist
Er worden steeds meer opgaven bij gemeenten en samenwerkingspartners belegd en het beschikbare budget groeit in veel gevallen niet evenredig mee. Dit heeft zijn weerslag op de inzet van de beschikbare ambtelijke capaciteit. Komt bij dat het steeds moeilijker wordt om nieuw personeel te vinden (krapte op de arbeidsmarkt is nog steeds heel groot). Daarom is het van belang om krachten te bundelen en samen te werken daar waar het meerwaarde heeft. Binnen de regio HvB wordt dit op tal van beleidsterreinen gedaan. Voorstel is om dit in de woonzorgvisie te continueren en daar waar mogelijk te versterken.

1.7 De regionale kaders worden vertaald in de lokale woonzorgvisie
Met het opstellen van de lokale Woonzorgvisie voor Loon op Zand is in 2024 gestart. Waar deze Regionale Woonzorgvisie vooral kaderstellend en richtinggevend is kunnen we ons bij de Lokale Woonzorgvisie toespitsen op de lokale behoeften. Onderdeel hiervan is ook een uitgebreid participatie traject zodat deze lokale invulling ook een breed draagvlak heeft. Dan zullen bijvoorbeeld ook de inwoners van de gemeente betrokken worden. We willen de woningvoorraad zo goed mogelijk afstemmen op de behoefte. Deze Lokale Woonzorgvisie kan dan ook meer concreet zijn. Bovendien is de Regionale Woonzorgvisie samen met de Lokale Woonzorgvisie de basis en het toetsingskader voor ons woonbeleid en het beleid voor wonen met zorg.

1.8 Het traject gaat lopende het besluitvormingsproces door
De regionale woonzorgvisie ligt nu ter besluitvorming bij de 11 colleges van B&W en vervolgens de gemeenteraden. Gelet op de urgentie wordt geen pas op de plaats gemaakt. De werkgroepen gaan door met de concretisering van de opgaven, maar wel met de mogelijkheid en flexibiliteit om punten die in het bestuurlijke besluitvormingsproces worden aangegeven hierin te verwerken.

Kanttekeningen

1.1 De woonzorgvisie wordt geen antwoord op alle vraagstukken
De woonzorgvisie wordt geen antwoord op alle vraagstukken die spelen op de scheidslijn van wonen, zorg en welzijn. De focus in deze visie ligt op de vijf geformuleerde opgaven (fair share, woonvormen, ouderen met een toenemende zorgbehoefte, sociale basis en regionale samenwerking). Wel wordt de verbinding gelegd met al vastgelegde visies, kaders, afspraken en ontwikkelingen. Waar relevant maken aanpakken integraal onderdeel uit van de visie, zoals de actieplannen aanpak dakloosheid en Iza (integraal zorgakkoord).

1.2 De participatie en zeggenschap van inwoners loopt via overkoepelende organisaties en partijen
In het traject van de regionale woonzorgvisie is er – gelet op de behapbaarheid - voor gekozen om overkoepelende belangen- en cliëntengroepen, ervaringsdeskundigen en de regionale adviesraad te betrekken. Het is aan te bevelen om voor het opstellen van de gemeentelijke woonzorgvisie inwoners en lokale partijen te betrekken. De informatie en kennis die daaruit voorkomt, kan vervolgens weer in het regionale traject ingebracht worden. Onder andere Rosa heeft aangegeven de inbreng van inwoners essentieel te vinden.

Financieel

Regionaal
In de woonzorgvisie staan de inhoudelijke regionale ambities benoemd voor het brede terrein van wonen, welzijn en zorg. Voor een groot deel moeten deze ambities worden gefinancierd vanuit bestaande gemeentelijke budgetten, middelen die vanuit de andere partijen worden ingezet en additionele doelfinancieringen die vanuit het rijk beschikbaar komen, zoals bij IZA en de aanpak dakloosheid.
De volgende afspraken zijn in de woonzorgvisie opgenomen:

- Bij iedere uitwerking wordt een aparte financiële paragraaf toegevoegd, inclusief begroting en dekking
- Daar waar mogelijk worden additionele mogelijkheden voor het aanvragen van subsidie benut, b.v. vanuit het rijk, provincie of fondsen

Lokaal
Voor de uitwerking van de Lokale Woonzorgvisie is budget beschikbaar gesteld in de begroting van 2024 voor het opstellen van Beleidsdocumenten Wonen

Voortgang

In 2024 gaan we aan de slag met de lokale Woonzorgvisie. Dit betekent dat er een lokale invulling komt van de Regionale Woonzorgvisie.
Waar deze Regionale Woonzorgvisie vooral kaderstellend en richtinggevend is kunnen we ons bij de Lokale Woonzorgvisie toespitsen op de lokale behoeften. Onderdeel hiervan is ook een uitgebreid participatie traject zodat deze lokale invulling ook een breed draagvlak heeft. Dan zullen bijvoorbeeld ook de inwoners van de gemeente betrokken worden. We willen de woningvoorraad zo goed mogelijk afstemmen op de behoefte. Deze Lokale Woonzorgvisie kan dan ook meer concreet zijn. Bovendien is de Regionale Woonzorgvisie samen met de Lokale Woonzorgvisie de basis en het toetsingskader voor ons woonbeleid en het beleid voor wonen met zorg.
Zodra deze is uitgewerkt, komen we bij u terug.

Communicatie

- Na vaststellen door het PoHo van de definitieve versie op 6 maart 2024 wordt een publieksvriendelijke versie opgesteld.
- Op de website en via de nieuwsbrieven Hart van Brabant wordt aandacht besteed aan de regionale woonzorgvisie.

Het college van burgemeester en wethouders;

de secretaris,	de burgemeester,
N. van Mourik	J. van Aart

Bijlagen

- Bijlage 1: 2024.05248 Woonzorgvisie regio Hart van Brabant
- Bijlage 2: 2024.05253 Reactie op advies Rosa
- Bijlage 3a t/m c: 2024.05254/ 2024.05255/ 2024.05259 Advies Rosa, aanbiedingsbrief en toetsingskader

Ontwerpbesluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 14 mei 2024, nummer. 2024.04254

b e s l u i t :
1. In te stemmen met de woonzorgvisie regio Hart van Brabant
2. .In te stemmen met de reactie op het advies van het Regionaal Overleg Sociale Adviesraden (RoSa)

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van Raadsbesluit d.d. (wordt ingevuld door Griffie).

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,